

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM

2018-04-04

Meddelad i Stockholm

Mål nr

3319-18

SÖKANDE

Swedesign AB, 556078-3465

Box 7205

187 13 Täby

MOTPART

Stockholms stad

Box 7005

121 62 Johanneshov

Ombud: Biträdande stadsadvokat Ivar Näslund

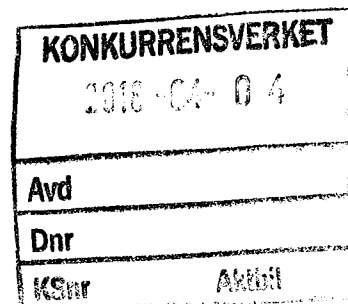
Stadsledningskontoret, juridiska avdelningen

Hantverkargatan 3 A

105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 953826

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		
		www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Stockholms stad genomför en ramavtalsupphandling av skyltar för inre och yttre miljö, dnr 3.3.2-373/2016, genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Stockholms stad meddelade tilldelningsbeslut den 2 februari 2018. Swedsign AB:s anbud förkastades i kvalificeringsfasen.

Swedsign AB (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen.

Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Bolagets referensbilagor ska godkännas och gå vidare till steg två i anbudsutvärderingen. Kravet i punkt 1.8.8 i förfrågningsunderlaget avseende uppgifter om volym saknas. I Stockholms stads fördefinierade dokument för referenser, ”Bilaga 9 Referensformulär.docx”, fanns inget fördefinierat fält avseende volym eller närmare definition om vad som avses med volym (så som typ av skyltar, årlig omsättning eller dylikt). Bolaget har därmed blivit uteslutet på felaktig grund. Om det hade funnits närmare specifikation eller fördefinierade fält så hade de naturligtvis blivit ifyllda vid avprickning och genomgång inför inlämnandet. I skakraven fanns heller inget definierat krav avseende volym som skulle fyllas i för referensdokumentet varför punkten volym bör kunna klassas som ovidkommande. Bolaget anser sig på denna grund ha blivit orättvist behandlat och har drabbats av ekonomisk skada genom utebliven försäljning. Det är underligt att Stockholm stads motivering till att överklagandet ska avslås är att bolagets anbud förkastades av den anledningen att bilaga 1.8.8 inte uppfyllde kraven uppställda i samma punkt. I upphandlingsunderlaget står mycket riktigt att förteckningen över de två största kunduppdragen ska bifogas med anbudet. Där står ingenting om att de ska vara integrerade i bilaga 1.8.8. Dessa ligger följaktligen bifogade under punkt 1.8.9 i form av två referensuppdrag. Dock var ingen volym angiven i kronor. Det framgick inte av underlagen att det skulle anges och det var inte ett fördefinierat fält i dokumentunderlaget tillhandahållet av

Stockholms stad där samtliga övriga fält var definierade.

Stockholms stad anser att ansökan ska avslås och anför bl.a. följande. Stockholms stad har inte brutit mot någon bestämmelse i LOU. Det har varit korrekt av Stockholms stad att förkasta bolagets anbud. Bolagets anbud förkastades eftersom den anbudsbilaga som bifogades av bolaget under punkt 1.8.8 i upphandlingsdokumentet inte uppfyllde kraven uppställda i samma punkt i upphandlingsdokumentet. Kraven i punkt 1.8.8 skulle inte styrkas med ingivande av referenser vilket tydligt framgår av punktens formulering, istället var det en förteckning som efterfrågades. Bolagets anbudsbilaga uppfyller inte de obligatoriska kraven eftersom den inte innehöll någon förteckning över de två viktigaste kunduppgifterna under de senaste tre åren med uppgifter om volymer, tidpunkter och kontaktpersoner. Bolaget ifrågasätter om det aktuella kravet var transparent då begreppet ”volym” inte definierades. Stockholms stad anser att det torde vara förståeligt att Stockholms stad efterfrågade preciserade uppgifter om värdet på uppgifterna alternativt antalet skyltar som levererats. I punkten 1.3.4 i upphandlingsdokumentet anges att det aktuella uppdraget avser en volym om cirka 3,5 miljoner kronor och avser ett uppdrag för kommunens samtliga nämnder och skolfastigheter i Stockholm AB. Detta torde kunna tjäna som vägledning för leverantörerna vad som avses med ”volym” eftersom syftet med kravet är att avgöra om leverantören har erfarenhet av liknande uppdrag. Stockholms stad anser att upphandlingsdokumentet är tillräckligt tydligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövning

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer

på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Av EU domstolens praxis framgår att förfrågningsunderlaget ska vara utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt (se bl.a. mål C-19/00 SIAC Construction och C-448/01 Wienstrom). Högsta förvaltningsdomstolen har i RÅ 2002 ref. 50 uttalat att de skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade, får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagstiftningen och gemenskapsrätten inte träds för när.

Förvaltningsrättens bedömning

Av förfrågningsunderlaget avsnitt 1.8.8 ”Teknisk förmåga och kapacitet” framgår bl.a. följande.

- 1) Leverantören ska ha erfarenhet av liknande art. Som bevis ska en förteckning över de viktigaste tjänster (två största kunduppdrag) som tillhandahållits under de senaste tre (3) åren bifogas anbudet. Detta ska innehålla uppgifter om beställare och kontaktperson, tidpunkt och volym.

Därunder finns ett fält där det bl.a. står ”Information gällande text ovan bifogas”.

Av förfrågningsunderlaget avsnitt 1.8.9 ”Referenser” framgår bl.a. följande.

För att styrka sin erfarenhet och visa att anbudsgivaren kan utföra uppdraget på det sätt som anges i upphandlingsdokumentet ska två (2) referenser från tidigare uppdrag redovisas på bifogad förlaga-referensuppdrag.

Enligt förvaltningsrätten är det tydligt att anbudsgivarna ska ge in en förteckning över de två största kunduppdragen och att förteckningen ska innehålla uppgifter om beställare och kontaktperson, tidpunkt och volym.

Bolaget har inte påstått att bolagets anbudsbilaga under punkt 1.8.8 uppfyller kravet avseende kunduppdragen utan menar att kravet istället uppfylls genom bolagets referensuppdrag under punkt 1.8.9.

Förvaltningsrätten anser att det aktuella kravet inte kan uppfyllas genom ingivande av referenser. Det var därmed riktigt av Stockholms stad att förkasta bolagets anbud. Det saknas således skäl för ingripande med stöd av LOU mot bakgrund av vad bolaget har anfört i denna del.

Bolaget har vidare anmärkt mot att det inte fanns någon närmare definition av vad som avses med volym samt att referensformuläret inte innehöll några fördefinierade fält avseende volym. Förvaltningsrätten uppfattar detta som att bolaget menar att förfrågningsunderlaget inte är transparent i denna del. Vad gäller referensbilagan konstaterar förvaltningsrätten att vad bolaget har anfört i denna del saknar betydelse eftersom kravet på att volym ska anges återfinns i punkt 1.8.8 som avser teknisk förmåga och kapacitet och inte i punkt 1.8.9 som avser referenser. Vad gäller kravet i punkt 1.8.8 har Stockholms stad anfört att det torde vara förståeligt att Stockholms stad med ”volym” efterfrågade preciserade uppgifter om värdet på uppdraget alternativt antalet skyltar som levererats. Förvaltningsrätten anser, i likhet med Stockholms stad, att begreppet volym i det aktuella sammanhanget får anses ha en sådan innebörd. Enligt förvaltningsrätten är kravet i punkt 1.8.8 beträffande volym därmed tillräckligt tydligt för att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer ska kunna tolka informationen på

samma sätt. Det saknas därmed skäl för ingripande med stöd av LOU mot bakgrund av vad bolaget har anfört även i denna del. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).

Kajja Hultquist

Rådman

Frida Hellström har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Fortf. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.